

RZEPAK. Przygotowanie do zniw

Desykacja łanu przed zbiorem

Ubiegłoroczny przebieg pogody w okresie zniw obfitował w okresy deszczowej pogody, która w wielu przypadkach uniemożliwiła zbiór rzepaku i zbóż dobrej jakości. Długo utrzymujące się okresy przekropnej pogody wpłynęły też niekorzystnie na parametry nasion i ziarna, na których widać było objawy porostania nasion w łuszczynach czy ziarniaków w kłosie. Tegoroczne rzepaki, zwłaszcza te, które ucierpiały po majowych opadach śniegu i wyległy, bądź tylko przemarzły, broniły się, wypuszczając z pąków bocznych dodatkowe kwiaty, które będą opóźniały dojrzałość łanu.

Żniwa wieńczą wielomiesięczny trud uprawy, a zbiór w optymalnych warunkach pogodowych pozwala na uzyskanie dobrego surowca, za który można uzyskać wyższą cenę. Tegoroczne rzepaki, zwłaszcza, te które ucierpiały po majowych opadach śniegu i wyległy albo przemarzły, broniły się wypuszczając z pąków bocznych dodatkowe kwiaty. Będą one opóźniały dojrzałość łanu. Przyduszone do ziemi, wcześniej obficie kwitnące odmiany również wyległy i znalazły się w bliskim sąsiedztwie z glebą. Oznacza to, że zostały narażone na silną presję chorób grzybowych. Maj był miesiącem ubogim w deszcze, co zmniejszyło presję chorób na rzepakach, które wyległy, jednak lokalne opady zwiększyły zagrożenie chorobowe na plantacjach rzepaku, więc zalecałoby wykonanie zabiegów fungicydowych na wyłożone rośliny, aby powstrzymać infekcje grzybowe.

Leżące, kwitające, zachwaszczone

Tegoroczne żniwa będą trudniejsze tam, gdzie rzepaki wyległy. Z pól, gdzie rośliny leżą trudniej też będzie zebrać dobry jakościowo plon.

Celowe będzie więc zastosowanie środków desykujących, które ułatwią dosychanie łodyg wraz z pędami leżącymi bliżej ziemi. Dodatkowo, łan jest często poprzerastany bocznymi, później kwitającymi pędami, które skierowały się pionowo do światła i splątały wzajemnie rośliny. Ponadto, dosyć często na przeredzonych plantacjach wtórnie wzeszły chwasty i łany są zachwaszczone fiołkami polnymi, makami czy chwastami z grupy rumianowatych. Chwasty uzyskały lepszy dostęp do światła i wybiegły ponad łan roślin. W takiej sytuacji także powinniśmy przygotować się do zabiegów desykacji plantacji.

Precyzyjnie wyznaczyć termin

Wyznaczenie optymalnego terminu zabiegu desykacji może być trudne dla plantatorów, bowiem jego zbyt wczesne przeprowadzenie może być powodem zwiększenia ilości niedojrzałych nasion i pogorszenia ich parametrów jakościowych do dalszego przetwórstwa. W zależności od szybkości działania desykanta, jego dawkę należy zastosować według zaleceń na opakowaniu środka. Dla preparatów zawiera-

jących glifosat w formułacji 360 SL, jest to najczęściej ilość od 3-4 l/ha. Mniejsza dawka jest zalecana przy ilości cieczy roboczej 100-150 l/ha, a większa 4 l/ha dla opryskiwaczy wydatkujących 200-300 l/ha cieczy roboczej. W zabiegach łączonych z adiuwantami mineralnymi, jak siarczan amonu, możemy obniżyć dawkę desykanta zawierającego glifosat do 3 l/ha (formulacja 360 SL) po dodaniu 5 kg siarczanu amonowego w 200-300 l cieczy roboczej na 1 hektar. Odrębnego wspomagacza wymaga Roundup 360 SL, który możemy zastosować z dodatkiem adiuwanta AS 500 SL.

Nie wszystkie formułacje glifosatu są zalecane do stosowania na rzepaki, a jeszcze mniejsza liczba preparatów jest zalecana do zastosowania w przypadku roślin strączkowych (patrz tabela).

Właściwa barwa łuszczyny

Desykacja zbóż powinna być wykonana, gdy ziarno osiąga wilgotność od 20-30%, co zazwyczaj ma miejsce na 10-14 dni przed zbiorem, a dla plantacji rzepaku, kiedy ponad 70% łuszczyn ma kolor żółto-seledynowy. Rzepak dojrzewa nierównomiernie, dlatego dla dokładnego określenia terminu należy pobrać próbki łuszczyn z różnych części plantacji i ocenić stan dojrzałości nasion na łodygach. Będą one najbardziej dojrzałe u dołu, a najmniej dojrzałe w górnych częściach pędów. Górne części łodyg mogą wtedy zawierać 1/3 łuszczyn z dojrzewającymi nasionami, koloru od czerwonego do ciemnobrązowego i czarnego z pojedynczymi bladzielonymi nasionami. W środkowej

Tab. Środki do desykcji rzepaku, zbóż i strączkowych

Nazwa handlowa	Dawka na 1 ha			
	Rzepak ozimy	Rzepak jary	Zboża	strączkowe
Agrofosat 360 SL	3-4	3-4	3-4	-
Agrofosat 360 SL + siarczan amonu	3+5	3+5	3+5	-
Avans Premium 360 SL	3-4	3-4	3-4	-
Barbarian 360 SL	-	-	4	-
Barbarian 360 SL + siarczan amonu	-	-	3+5	-
Dominator 360 SL	3-4	-	3-4	3-4c
Dominator 360 SL + siarczan amonu	-	-	3+5	-
Exterminator 360 SL	-	-	4	-
Exterminator 360 SL + siarczan amonu	-	-	3+5	-
Gallup 360 SL	-	-	4	-
GL 360 SL	3	-	3-4	-
Glifocyd 360 SL	3	-	3-4	-
GlifoMax360 SL	-	3-4	-	-
Glifostar 360 SL	-	-	3-4	-
Glifostar 360 SL+ siarczan amonu	-	-	3+5	-
Glifos 360 SL	3-4	3-4	3-4	-
Glifos 360 SL + siarczan amonu	3 + 5	3 + 5	3+5	-
Golden Glyfosat 360 SL	3-4	-	3-4	-
Golden Glyfosat 360 SL+ siarczan amonu	3+5	-	3+5	-
Golden Glyfosat 360 SL+ Spodnam DC	3+0,6	-	-	-
Helm Glyfosat 360 SL	3-4	3-4	3-4	-
Helm Glyfosat 360 SL + siarczan amonu	3+5	3+5	3+5	-
Klinik 360 SL	3-4	-	3-4a	-
Klinik 360 SL+ siarczan amonu	3+5	-	3+5a	-
Klinik 360 SL + Spodnam DC	3+0,6	-	-	-
Klinik Duo 360 SL	3-4	-	3-4a	-
Klinik Duo 360 SL+ siarczan amonu	-	-	3+5a	-
Klinik Duo 360 SL+ Spodnam DC	3+0,6	-	3+0,6	-
Kosmik 360 SL	3	-	3	-
Kosmik 360 SL + siarczan amonu	-	-	3+5	-
Lenox 360 SL	3-4	3-4	3-4	-
Lenox 360 SL + siarczan amonowy	3-5	3+5	3+5	-
Mac Glifosat 360 SL	3-4	-	-	-
Madrigal 360 SL	-	-	3-4	-
Madrigal 360 SL + siarczan amonowy	-	-	3+5	-
Rofosat 360 SL	-	-	4	-
Rofosat 360 SL + siarczan amonowy	-	-	3+5	-
Roundup 360 SL	4	-	4b	-
Roundup 360 SL + AS 500 SL	3+1-2	-	3+1-2	-
Roundup Max 680 SG	2-3	2-3	1-2	2-3 d
Roundup Strong 540 SL	-	2-2,7	1,4-2,7a	-
Roundup TransEnergy 450 SL	1,5-3,2b	-	1,5-3,2b	-
Tajfun 360 SL	-	-	3a	-

a-pszenica oz., b-pszenica oz.i jara, pszenżyto oz., żyto, jęczmień j. c-groch bobik, łubin żółty, d-groch, bobik, łubiny

części łodygi w 1/3 ilości łuszczyń, aż 90% nasion powinno być koloru czerwonego do ciemnobrązowego i czarnego, a pozostałe 10% może być mniej dojrzałe, chociaż dość twarde i zachowujące elastyczność przy ugniataniu między palcami. W przypadku ostatniej, dolnej części łodygi, w 1/3 łuszczyń wszystkie nasiona powinny być koloru ciemnobrunatnego i czarnego.

Europejska wilgotność

Po desykcji zbieramy rzepak po 5-10 dniach, zwracając uwagę na to, aby wilgotność łuszczyń nie była zbyt wysoka i nasiona dobrze się wymłacały. Aby osiągnąć jak najniższą wilgotność nasion, nie jest konieczne czekanie na słoneczną, upalną aurę, bowiem w tym roku dogoniliśmy UE w standardzie skupu, którego normą jest skup nasion przy wilgotności 9%.

Wpłyne to pozytywnie na zmniejszenie udziału przepołowionych nasion, które tworzyły się zwłaszcza podczas zbioru i transportu nasion o niskiej wilgotności.

źródło: Adam Paradowski „Desykcja ostatni zabieg”, IOR-PIB Poznań, Agrotechnika nr 6

*Marian Karasek
DODR we Wrocławiu*